

KRISTNA
FREDS
RÖRELSEN

Foto: Simon Bleasdale

**VERKSAMHETSBERÄTTELSE
OCH ÅRSREDOVISNING 2017**

Identitet

KRISTNA FREDSRÖRELSEN är en medlemsorganisation som arbetar för fred och rättvisa genom ickevåld. Nästa år fyller rörelsen hundra år. Tillsammans med fredsaktörer runt om i världen arbetar vi för ett samhälle utan våld och ett hållbart sätt att leva. Vi uppmanar varandra att tillsammans och i gemenskap med andra våga vara den förändring vi vill se i världen. En värld utan våld är möjlig!

Namnet Kristna Fredsrörelsen berättar om rörelsens historia och bekräftar dess djupa förankring i den ekumeniska rörelsen. Mångas ickevåldsenagemang är trobaserat. Det är en styrka och en tillgång som Kristna Fredsrörelsen vill stödja och upp-

muntra. Men Kristna Fredsrörelsen är inte begränsad till en särskild religiös tradition eller livsåskådning. Verklig fred, rättvis fred, förutsätter att alla goda krafter samverkar. Respekt för och bejakande av mångfald är grundläggande i en ickevåldskultur.

Kristna Fredsrörelsen ingår som *The Swedish Fellowship of Reconciliation*, SweFOR, i *The International Fellowship of Reconciliation*, IFOR, det Internationella Försoningsförbundet, grundat 1914 och med ett åttio-tal medlemsorganisationer i mer än femtio länder, i alla världsdelar. Det globala perspektivet är en omistlig del av Kristna Fredsrörelsens identitet.

Mål

VÅR VISION är *fred och rättvisa, ett samhälle utan våld och ett hållbart sätt att leva*. I den globala hållbarhetsagendan är vårt arbete i första hand relevant för mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen.

Organisationen fastställer var tredje år en verksamhetsplan vars mål i sin tur förverkligas genom årliga handlingsplaner. I verksamhetsplanen för 2017-2019 finns följande verksamhetsområden och mål satta:

1. Internationellt arbete

1.1 Att genom skydd av människorättsförsvare bidra till rättighetsbärares ansvarsutkrävande och respekt för mänskliga rättigheter och humanitär rätt i våldsutsatta länder.

1.2 Att genom stöd till fredskrafter i civilsamhället bidra till ickevåldslig konflikthantering, rättighetsbärares ansvarsutkrävande och en stärkt fredskultur i våldsutsatta länder.

2. Kommunikation och utbildning i Sverige

2.1 Att bidra till medvetenhet om och en bred opinion för fred och rättvisa genom ickevåld

2.2 Att bidra till ickevåldslig konflikthantering, rättighetsbärares ansvarsutkrävande och en stärkt fredskultur i Sverige och engagemang för omvärlden.

3. Kristna Fredsrörelsen som organisation

3.1 Kristna Fredsrörelsen är en rörelse med bred förankring och stöd från medlemmar och givare

3.2 Kristna Fredsrörelsen har en stabil och ändamålsenlig organisation för att uppnå sin vision.

Lägg gärna de tre färgerna ovan på minnet. De återkommer längre fram i denna verksamhetsberättelse.

Strategier

FRED ÄR VÄGEN till fred. Kristna Fredsrörelsens strategier utgår från vårt uppdrag att outtröttligen och utifrån samtidens förutsättningar och utmaningar verka för en värld fri från våld, såväl väpnat våld som våld i form av förtryck och orättvisor. Det innebär att arbeta med metoder för att ingripa mot orättvisor och för att förebygga att konflikter blir våldsamma och istället bemöts och hanteras konstruktivt.

I det internationella arbetet fokuserar Kristna Fredsrörelsen på att bidra till ökad säkerhet för människorättsförsvare och att främja lokalt förankrade fredsinitiativ och organisationer.

Andra strategier är att genom rörelsearbete, utbildning, opinionsarbete och informationsspridning stärka engagemanget i Sverige, något som blir allt viktigare i och med ökad polarisering och ifrågasättande av mänskliga rättigheter och demokrati. De lokala och globala verksamheterna stöder ömsesidigt varandra.

Verksamheten utgår från att varaktig förändring uppnås genom att de människor som berörs av ett problem också är de som definierar det och äger förändringsprocessen. Ett aktivt civilsamhälle är centralt för att möta de utmaningar som finns lokalt, här i Sverige, och i konfliktområden runtom i världen.

INNEHÅLL

sida 4

Ordförande Helena Johansson inleder

sida 16

Förvaltningsberättelse

sida 18-34

Årsredovisning

sida 10

Debatt om försvaret, schyssta pensioner och vapenexporten

sida 12

Nya kurser - civilkurage och konflikthantering

sida 14

Studiecirkel om boken Icke våldets vägar

sida 14

Fredsmöte i Göteborg på Hiroshimadagen

sida 15

Dokumentärfilmen "A Bold Peace" om Costa Ricas väg mot avskaffandet av det militära försvaret

sida 15

Videosamtal med forskaren Stellan Vinthagen om ickevåldstrategier.

Sida 14

Workshop i kreativ aktivism den 8 mars

● Lokalgrupp

● Kontor

Kartdata: SCB via ArcGIS.com

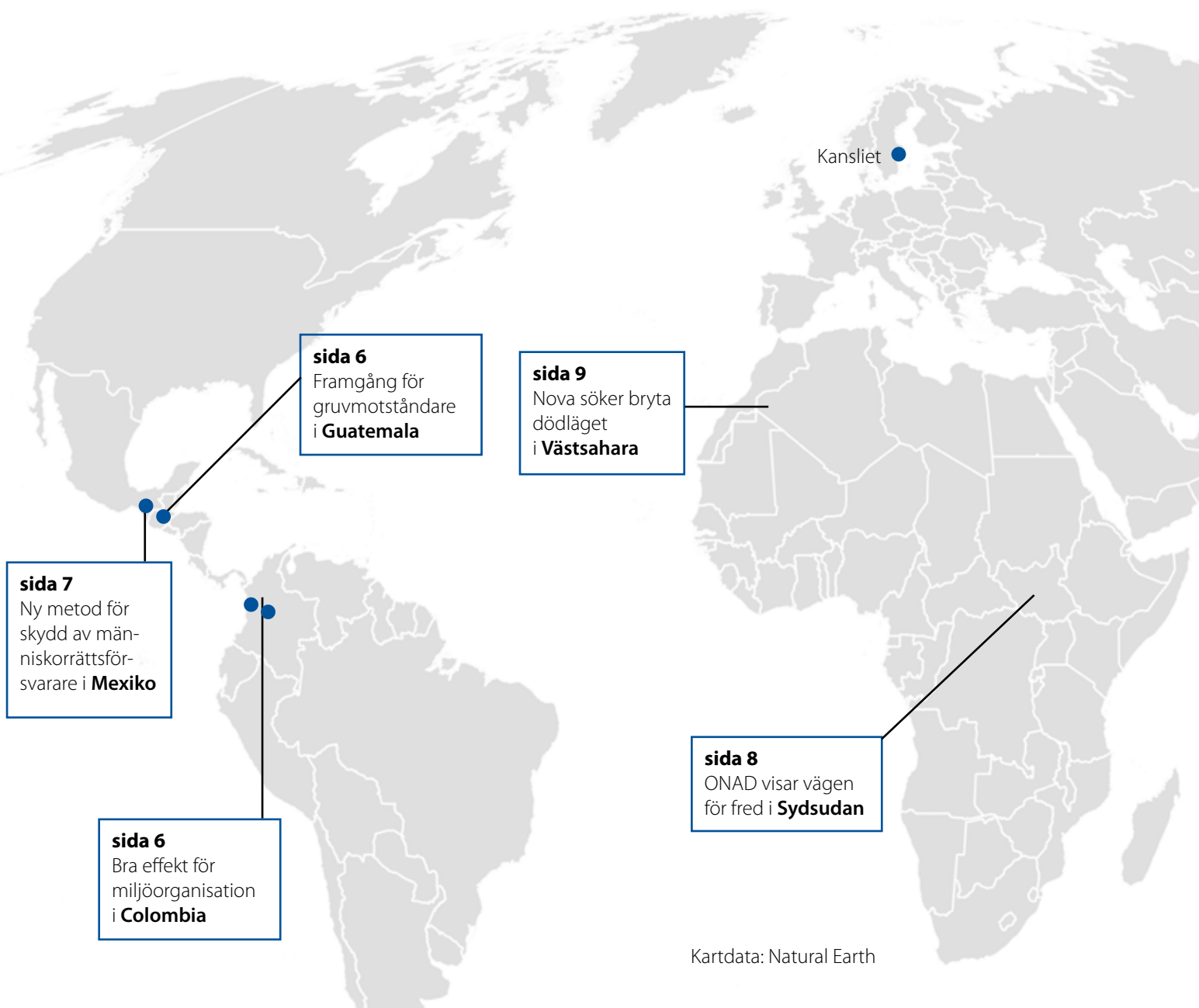

Foto: YoTuT/Flickr

Alla har sin pusselbit

Tillsammans har vi uppnått resultat som visar att en annan värld är möjlig, skriver Kristna Fredsrörelsens ordförande Helena Johansson.

DET HAR ÅTER blivit dags att summera ett år för Kristna Fredsrörelsen. Jag har med stolthet och ödmjukhet axlat rollen som rörelsens ordförande och känner en djup tacksamhet över att ha fått detta förtroende.

När jag fann Kristna Fredsrörelsen var det som att hitta hem efter ett långt sökande i världen. Det hem jag hittade öppnade en möjlighet att påverka genom ickevåld, både som metod för påverkan och förändring samt ett sätt att leva. Rörelsens relevans och viktighet blir allt tydligare för mig varje år. Ett hem där det är självklart att metoderna är baserade på en tro på människors inneboende förmåga till förändring genom aktiva val och medmänsklighet.

Med en omvärld som präglats av en större osäkerhet och en ökad polarisering är Kristna Fredsrörelsen den motvikt som behövs i debatten. Vi är rösten som med praktiska exempel på fredsbyggande visar på en väg framåt, där våld inte är lösningen. Ett av dessa praktiska exempel är det interreligiösa pilotprojektet Medföljare på asylboende i Stockholm och Göteborg som startade under 2016 och sedan fortsatt med Interreligiösa centret i Göteborg som huvudman. Andra praktiska exempel är våra fredsobservatörer som varje dag bidrar med skydd åt människorättsförsvarare i Colombia, Guatemala och Mexiko.

Styrelsen har under året fortsatt med arbetet kring planering och inspirationsinhämtning inför det att Kristna Fredsrörelsen fyller hundra år 2019. Styrelsen har också tillsammans med engagerade medlemmar deltagit i samtal om en ickevåldsteologisk plattform.

Året som varit har även präglats av ett fokus på medlemsengagemang. En fråga som har ställts är bland annat hur vi som rörelse kan bidra till att människor kan leva den förändring och värld de vill se. I dessa diskussioner är det viktigt att med fötterna i historien även lyfta blicken och se den lokala kontext som varje enskild individ befinner sig i. Våra lokalgrupper är ett sätt där medlemmars engagemang kan få växtkraft.

En del i utvecklingen kring att skapa förutsättningar för varje enskild medlem att leva den förändring som den vill se är två utbildningskoncept som tagits fram under året. Civilkurageut-

Styrelsen

Kristna Fredsrörelsens styrelse väljs av medlemmarna på årsmötet. Styrelsen möts cirka sex gånger per år. Den arbetar bland annat genom ett arbetsutskott (AU).

Helena Johansson,
ordförande

Henric Götefelt, sekreterare
Minna Fredriksson, kassör

Anna Wikman, ledamot
Victor Jadribo, ledamot
Jacob Carlbäcker, ledamot
Karl-Johan Rahm, ledamot
Mariana Ljunggren,
ledamot

Eva Palmqvist, ledamot
Corinne Johnson, ledamot

Gaelle Cornuz, suppleant
Christofer Sjödin, suppleant

bildningen övar förmågan att ingripa mot vardagskränkningar. Utbildningskonceptet konflikthantering vänder sig till stift och församlingar och syftar till att ge medlemmar och anställda inom en församling praktiska verktyg för att hantera de eventuella konflikter som kan uppstå när människor möts.

Varje dag arbetar vår personal på kansliet och i fält för att förverkliga de målsättningar vi har för vår verksamhet och de förändringar vi vill uppnå. Styrelsen med sina engagerade förtröendevalda, medlemmar i lokalgrupperna, ickevåldstränarnätverket, kreativa aktivister bidrar alla med varsin pusselbit i bygget av en värld som väljer freden och fridens väg framför våldets.

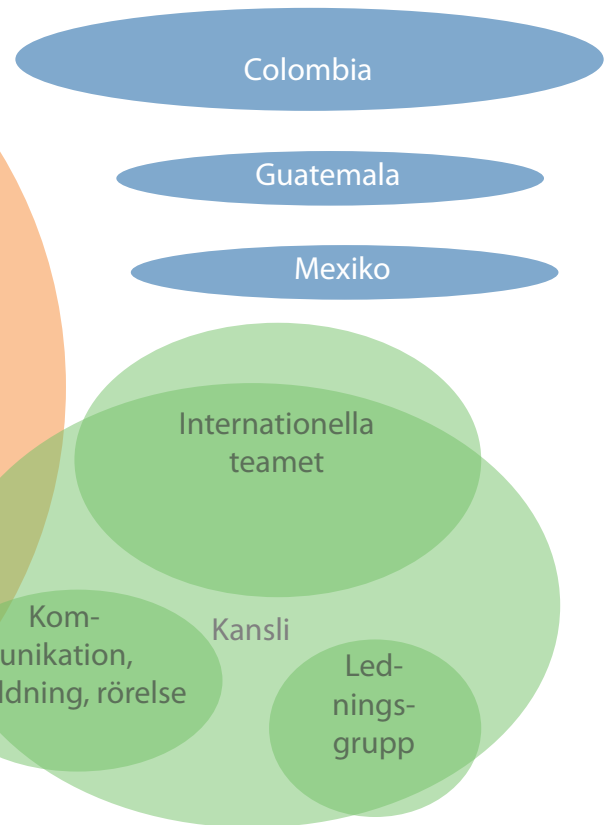
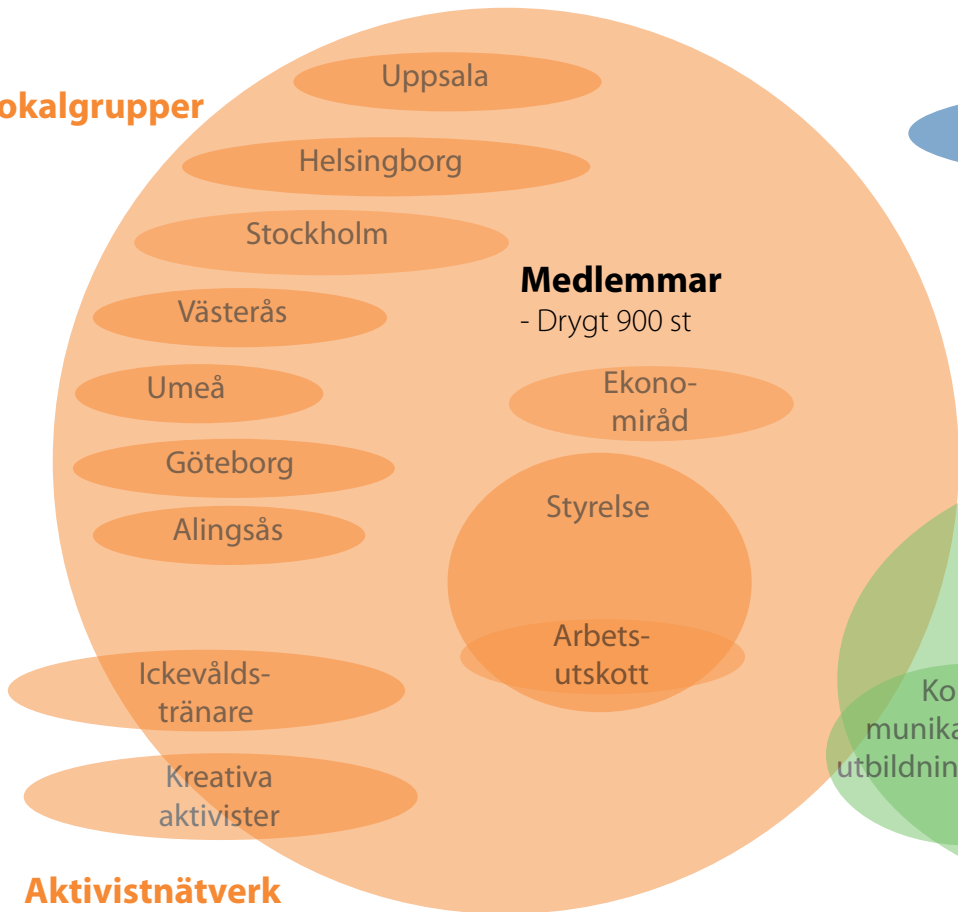
Det är med stolthet som jag tar del av resultaten för det arbetet som lagts ner under 2017 och som presenteras i denna verksamhetsberättelse. Det är en inspiration och en påminnelse om att en annan värld är möjlig och att fred är vägen till fred.

För alla insatser och till alla som gett gåvor, gett av sin tid och sitt engagemang samt de som finansierat vår verksamhet under 2017 vill jag rikta ett innerligt tack.

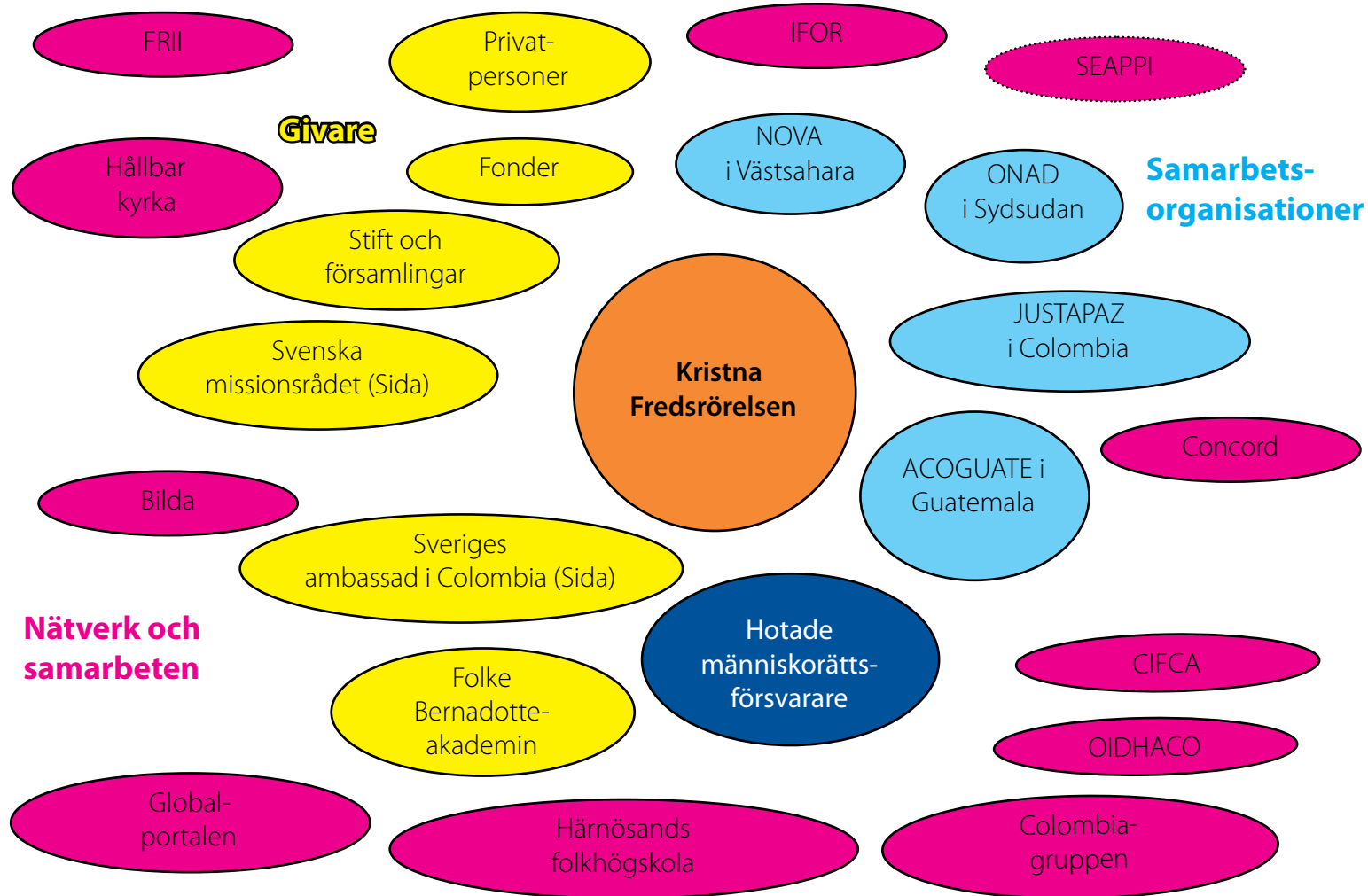

Landkontor

Lokalgrupper

Aktivistnätverk

Internationella närvaron

Människorättsförvarare driver vidare ett rättsfall mot kanadensiskt gruvbolag trots smutskastning, kriminalisering och mord.

I Guatemala arbetar Kristna Fredsrörelsen som en del av det internationella projektet ACOGUATE för att genom metoden preventiv närvaro minska riskerna för människorättsförvarare som på grund av sitt arbete lever under hot (läs mer om metoden i högerspalten på nästa sida).

I snart fyra år har ACOGUATE bidragit med skydd åt miljöorganisationen CODIDENA, som i sin tur ger stöd till lokala aktivister som kämpar mot att gruvdrift etableras på deras territorium, eftersom de har skäl att tro att gruvutvinningen kommer att få stora miljökonsekvenser, bland annat för dricksvatten och jordbruk.

Flera människorättsförvarare har på grund av detta arbete fått utstå kriminalisering, hot och till och med mord.

För att öka säkerheten har ACOGUATE bland annat framgångsrikt bjudit in ambassader och FN-organ till regionen för att besöka CODIDENA. Genom att både förövare och myndigheter blir varse om dessa inflytelserika kontakter tros hoten mot organisationen minska.

Det kanadensiska bolaget Tahoe Resources står bakom gruvnäringen. En rättsprocess pågår mot dess säkerhetsvakter för att 2013 ha skjutit mot gruvmotståndare i samband med en demonstration i kommunen *San Rafael Las Flores*.

Den 26 januari 2017 fastställde en kanadensisk domstol att gruvbolaget kan ställas inför rätta i Kanada.

Luis Fernando, en av målsägarna i fallet i Kanada, gläds åt domslutet:

— Med tanke på korrruptionen och repressionen från den guatemalanska staten, som bland annat bestått av en kampanj av falska kriminella anklagelser mot fredliga protester i vårt samhälle, så finns det inga garantier för att kunna utkräva ansvar här, säger han.

CODIDENA:s medlemmar har sedan oktober manifesterat utanför Guatemalas konstitutionsdomstol för att kräva att gruvan i *San Rafael Las Flores* stängs.

”Polisen har förändrat sitt beteende”

UNDER 2017 började Kristna Fredsrörelsen i Colombia att arbeta för att ge skydd åt Corporación Claretiana Norman Pérez Bello (CCNPB), som stödjer urfolk och småbönder i landrättighetsfrågor i östra delen av Colombia.

Colombiakoordinatören Agnes Berge är nöjd.

— Det går att se en tydlig effekt från internationell medföljning i denna landsända som tidigare inte haft närvaro av internationella organisationer.

Ledaren för CCNPB, Jaime Leon, har kunnat återvända till sitt ursprungssamhälle trots de hot som han lever under. Polisen ställer nu upp för att skydda ho-

Foto: Kristna Fredsrörelsen

På besök hos CCNPB.

nom och organisationens andra ledare.

— CCNPB tar nu kontakt med polisen och begär beskydd för lokalbefolkningen när hot om massaker framförs, och kräver därmed att skyldighetsbärare tar sitt ansvar, säger Agnes Berge.

skyddar

Foto: ACOGUATE

91 procent av morden mot människorättsförsvarare i Colombia ledde inte till åtal, enligt en rapport från *Somos Defensores*.

Ny arbetsmetod med ambassad

SVERIGES AMBASSAD i Mexiko har börjat utfärda rekommendationsbrev till de människorättsförsvarare som Kristna Fredsrörelsen arbetar med. De har uttryckt att breven underlättar för dem att utföra sitt arbete.

Verksamhetsmål 1.1 Att genom **skydd av människorättsförsvarare** bidra till rättighetsbärares ansvarsutkrävande och respekt för mänskliga rättigheter och humanitär rätt i våldsutsatta länder.

STRATEGIER

Preventiv närvaro, även kallad internationell medföljning, är en metod för att skydda civila i områden med våldsamt konflikt. Människorättsförsvarare är en nyckel till hållbar fred.

Kristna Fredsrörelsen tillämpar metoden genom fyra arbetsområden:

Fysisk medföljning. Att närvara vid särskilt utsatta situationer, som resor och viktiga möten.

Politisk medföljning. Möten med nationella myndigheter (MR-ombudsman, militär, etc) och internationella samfundet (ambassader, FN-organ, etc).

Informationsspridning. Publicera information om människorättsförsvararnas arbete, hoten mot dem och arbetet för att skydda dem.

Säkerhetsutbildningar. Workshops där deltagarna får hjälp att skapa egna säkerhetsstrategier.

FRAMGÅNGAR

- Vi har på ett år totalt **medföljt 400 personer** i de tre programländerna, vilket är över målet för programperioden.

- Många vittnar om att arbetet gör skillnad. Till exempel **Comité Cerezo** i Mexiko som vittnar om att medföljningen minskat hoten mot dem: "För oss är stödet **avgörande för att kunna överleva**, utan er hade vi varit döda".

- I Colombia har Kristna Fredsrörelsens säkerhetsutbildningar resulterat i ett avtal med Norska MR-fonden, och **vår expertis har efterfrågats** av FN och FARC (nyligen ombildat från gerilla till politiskt parti).

- En extern utvärdering av arbetet i Colombia visade bland annat på dess **mycket höga relevans och kostnads-effektivitet**.

UTMANINGAR

I samma utvärdering (se ovan) utmanades vi att stärka vårt system för att mäta resultat. Ett förändringsarbete har sedan dess inletts.

I Guatemala har säkerhetsincidenterna ökat för människorättsförsvarare, som också utsätts för många ogrundade rättsprocesser. Strategier för att bättre skydda mot denna form av övergrepp är under utveckling.

Foto: Kristna Fredsrörelsen

ONAD stärkte 2017 sin analys genom en utbildning i konfliktkänslighet med stöd av Kristna Fredsrörelsen. Medverkade gjorde bland andra Nadjwa Salbistro Elshiekh, fredsklubbslärare (andra från vänster), Flora Francis Bringi, ickevåldssekreterare på ONAD (fjärde från vänster), Gloria Nyoka Joseph, ickevåldstränare och representant för *Liwolo Women Development Association* (femte från vänster) och Aguil Tong Akeen, volontär och ungdomsledare hos ONAD (sjätte från vänster), samt Victoria Enström, längst till höger på bilden.

De visar vägen mot fred

Icke våldsorganisationen ONAD gör sin röst hörd i det krigs-sargade Sydsudan.

Senare delen av 2017 innebar en nystart för fredsförhandlingarna i landet och en vapenvila utropades. Men bröts redan ett par dagar senare. Samtidigt råder svält i Sydsudan och FN räknar med att läget kommer att förvärras ytterligare. Situationen kan tyckas hopplös. Men ONAD arbetar oförtrutet vidare.

— När du möter ONAD kommer du att se kristna, muslimer och personer från olika etniska grupper samarbeta, berättar ONAD:s ickevåldssekreterare Flora Francis Bringi.

I ONAD:s utbildningar utmanas fiendebilder genom att deltagarna tränar på att fokusera på orättvisan, inte på personen. ONAD utbildar ickevåldstränare och lärare till fredsklubbar på skolor. De långvariga väpnade konflikterna har på-

ONAD

Organization for Nonviolence and Development (ONAD) i Sydsudan samlar nyckelpersoner från olika etniska och religiösa grupper för påverkansarbete och utbildning i fredsbyggande, demokratisering och mänskliga rättigheter. Sedan 2011 stöds ONAD av Kristna Fredsrörelsen.

verkat samhället på alla nivåer. Osman, fredsklubbslärare i ett flyktingläger berättar:

— Innan fredsklubbarna lekte barnen våldsamma lekar. De härmade helt enkelt vad de såg bland de vuxna. Efter träningarna i ickevåld och konflikthantering har människor i lägren börjat lösa problem innan de eskalerar, barnen leker mer kreativa lekar och är mer fredliga.

ONAD betonar vikten av att fredsarbe-

tet sker på alla nivåer. De har till exempel, tillsammans med andra organisationer, lagt förslag till den kommission som ska övervaka fredsavtalets implementering.

— ONAD rekommenderar att betoningen läggs på förtroendeskapande mellan de politiska ledarna, att rehabilitera trauma i gräsrotsamhället och införa kvotering för kvinnors deltagande i förhandlingarna, säger Victoria Enström, ansvarig för stödet till ONAD på Kristna Fredsrörelsen.

I skrivande stund har FN:s säkerhetsråd hotat med sanktioner och vapenembargo för att tvinga fram ett slut på striderna.

— Fredsförhandlingarna måste nu leda till en ny realistisk tidsplan som innehåller datum för genomförande av demokratiska val och till att det skapas en beskrivning av en övergångsregerings sammansättning, säger Victoria Enström.

Rätt att vägra vapen blir lag

Den kristna organisationen Justapaz i Colombia, som bland annat stöttat ungdomar som vägrat göra värnplikt, vann en stor seger i och med att senaten klubade igenom förändringar av lagen för rekrytering till de väpnade styrkorna. Dessa godkändes slutgiltigt av presidenten den 4 augusti i fjol.

Den nya lagen innebär bland annat att rätten till samsvägran för första gången skrivs in i lagtext, som en anledning till undantag från värnplikten. I den nya lagtexten bekräftas också olagligheten i så kallade *batidas*.

Stella Lundén, ansvarig för Kristna Fredsrörelsens stöd till Justapaz, förklarar:

—Typexemplet för en *batida* är att militären kör fram en lastbil till en plats med mycket ungdomar, till exempel en gata med barer och klubbar på kvällen, tvingar upp alla som inte bär giltiga dokument som visar att de gjort eller blivit undantagna värnplikt, och kör iväg dem till närmaste regemente, säger hon.

2 408

barn och unga i Sydsudan har under 2017 deltagit i Kristna Fredsrörelsens samarbetsorganisation ONAD:s fredsklubbar. Läs mer om dessa på krf.se/sydsudan

Olagligt fiskeavtal med Marocko

2017 FASTSTÄLLDE EU:s generaladvokat att avtalet mellan Marocko och EU för jordbruks- och fiskeprodukter strider mot folkrätten på grund av ockupationen av Västsahara.

I februari 2018 dömde sedan EU-domstolen att fiskeavtalet mellan Marocko och EU inte gäller på västahariskt vatten.

Kristna Fredsrörelsen stöttar västaharier i påverkansarbetet.

Verksamhetsmål 1.2 Att genom stöd till fredskrafter i civilsamhället bidra till ickevåldslig konflikthantering, rättighetsbärandes ansvarsutkrävande och en starkt fredskultur i våldsutsatta länder.

STRATEGIER

Stödet syftar till att stärka det civila samhällets roll i lokalt fredsarbete och ansvarsutkrävande av de mänskliga rättigheterna. Kristna Fredsrörelsen har en kombinerad roll av att vidareförmedla resurser och erbjuda operativt stöd. De fyra strategiska huvudspåren är:

- Vidareförmedling av **ekonomiska resurser och administrativt stöd**.
- **Organisationsutveckling** inom till exempel ekonomihantering och strategisk planering.
- **Tematisk kapacitetsutveckling och stärkta nätverk** genom att underlätta erfarenhetsutbyten, utbildningar och samverkan mellan civilsamhällesorganisationer.
- Samverkan kring **informationsinsatser och påverkansarbete** i Sverige som en länk till makthavare här.

Samarbetsorganisationer: fredsorganisationen ONAD i Sydsudan, freds- och ungdomsorganisationen NOVA i Västsahara, den kristna fredsorganisationen Justapaz i Colombia, medföljningsprojektet ACOGUATE i Guatemala.

FRAMGÅNGAR

- En av ONAD:s utbildade lärare från sina fredsklubbar **medlade i en konflikt** mellan fyra etniska grupper i ett läger. Konflikten handlade om tillgången till vatten. Resultatet: En överenskommelse som förebygger eventuella nya konflikter
- Hur lösa den frysta konflikten i Västsahara? Medlemmar från freds- och ungdomsorganisationen NOVA besökte i fjol Stockholm och gjorde en **systemanalys över konflikten i Västsahara**. Denna gav en bra grund för NOVA:s planering för kommande år.

UTMANINGAR

En utmaning är att på ett bra sätt **mäta resultat** i de komplexa miljöer som Kristna Fredsrörelsens samarbetsorganisationer verkar i. Kanske just för att detta är så komplicerat finns fortfarande en tendens att rapportera vilka aktiviteter som genomförts istället för att visa de resultat som åstadkommit. Under 2017 genomfördes en **satsning på så kallad outcome harvesting** som ett till steg i arbetet för större fokus på vilka effekter vårt arbete har på längre sikt.

2. Kommunikation och utbildning i Sverige

I kölvattnet av Folk och Försvars rikskonferens i januari skrev general-sekretäre Lotta Sjöström Becker en bloggserie i tre delar om hur debatten blivit farligt enkelspårig. Fokus på upprustning, avskräckning och svartvita fiendebilder behöver kompletteras, skrev hon.

Efter Folk och Försvars konferens (se ovan) debatterade Lotta Sjöström Becker även mot Mikael Oscarsson (KD) från försvarsutskottet, i tidningen Dagens webb-tv.

14 600 unika besökare hade krf.se under 2017.

Den 16 juni 2017 skrev nätverket Schyssta Pensioner, där Kristna Fredsrörelsen ingår, en debattartikel i Dagens Nyheter som krävde att AP-fondernas investeringar tar mer hänsyn till mänskliga rättigheter och miljö.

När ICAN fick Nobels fredspris för sitt arbete för en konvention som förbjuder kärnvapen så Lotta Sjöström Becker till Sändaren att: — Vi är själaglada över att ICAN:s arbete nu erkänns och det är verkligen ett bevis för hur viktigt civilsamhället är för att hålla ut och förändra världen.

Under 2017 fortsatte Kristna Fredsrörelsen att uppmärksammas för sina nya sätt att arbeta med säkerhet för utsatta grupper i Sverige. När Judiska föreningen i Umeå utsattes för hat och hot erbjöd Kristna Fredsrörelsens lokalförening sitt stöd.

Verksamhetsmål 2.1. Att bidra till medvetenhet om och en bred opinion för fred och rättvisa genom ickevåld.

STRATEGIER

Vi är en ickevåldets röst i samhället. Vi når ut genom våra egna kanaler, debattartiklar, presskontakter, dialog med makthavare, seminarier och manifestationer.

Våra viktigaste egna kanaler:

- krf.se
- facebook.com/kristnafreds
- instagram
- twitter.com/kristnafreds
- Fredsnytt (medlemstidning)
- medlemsbrev
- digitala nyhetsbrev

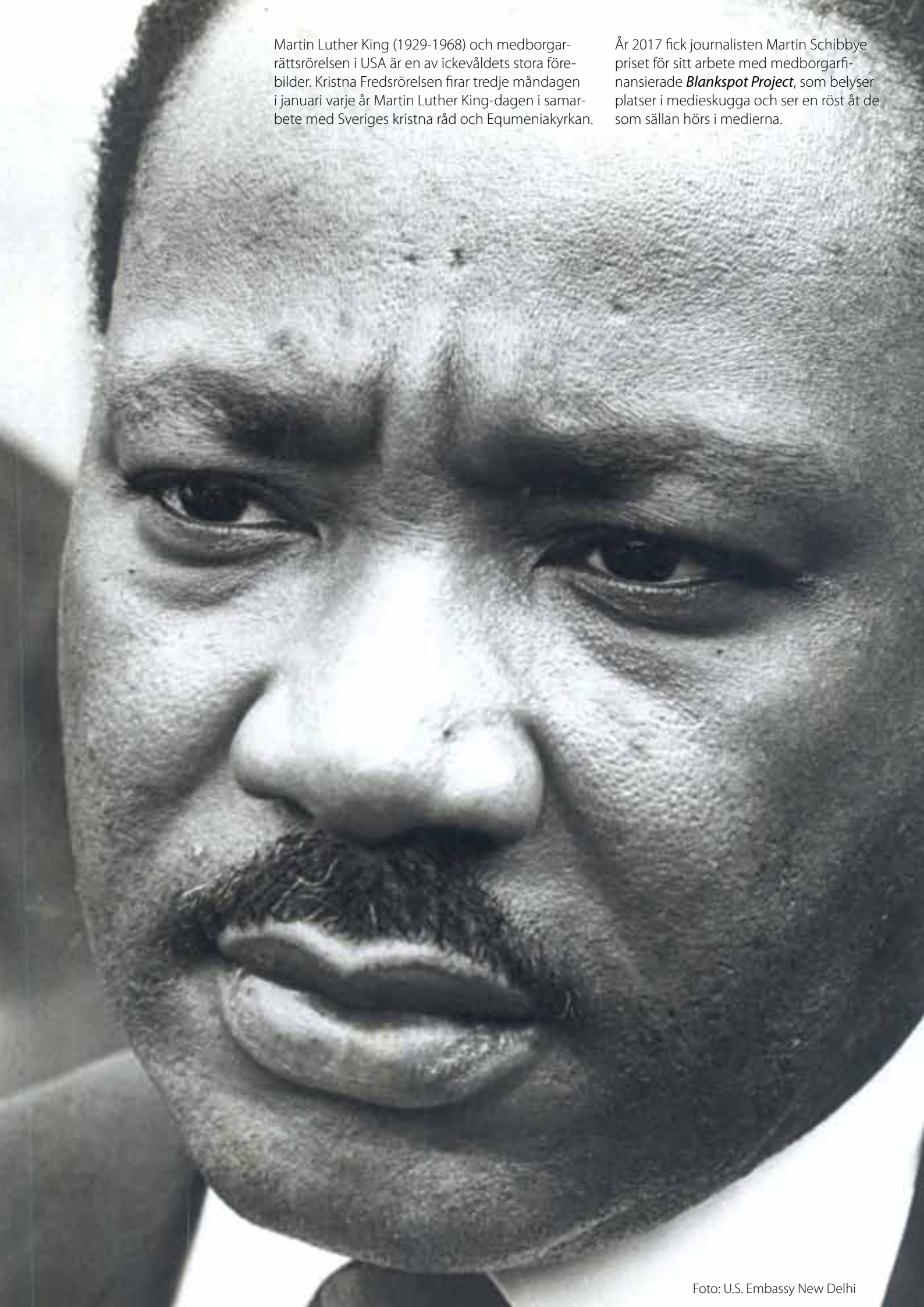
FRAMGÅNGAR

Under året stärkte Kristna Fredsrörelsen sin röst inom för organisationen klassiska frågor inom **säkerhetspolitiken**, som relationen med Ryssland och vapenexporten.

Bland annat kan nämnas en **debattartikel i Aftonbladet** den 26 november med krav att Sverige verkar inom EU för ett vapenembargo mot Saudiarabien.

UTMANINGAR

Kristna Fredsrörelsen brinner för många frågor. Men var lägger vi våra begränsade resurser? En strategi ska tas fram för att göra arbetet med **påverkan och opinionsbildning mer fokuserat**.

Martin Luther King (1929-1968) och medborgarrättsrörelsen i USA är en av ickevåldets stora förebilder. Kristna Fredsrörelsen firar tredje måndagen i januari varje år Martin Luther King-dagen i samarbete med Sveriges kristna råd och Ekumeniakyrkan.

År 2017 fick journalisten Martin Schibbye priset för sitt arbete med medborgarfinansierade *Blankspot Project*, som belyser platser i medieskugga och ser en röst åt de som sällan hörs i medierna.

”Vi älskar konflikter”

Efterfrågan på Kristna Fredsrörelsen expertis inom civilkurage, konflikthantering och ickevåld har ökat. Rörelsen har nu tagit fram nya kurserbjudanden.

— Unga som skjuter varandra i förorterna och folkvalda som inte tar ansvar för integrationen. Allt detta bidrar till ökade motsättningar i samhället. Men samtidigt ökar viljan att bidra till förändring och att hitta nya lösningar. Det behövs en aktiv fredskultur, säger Kristna Fredsrörelsens generalsekreterare Lotta Sjöström Becker.

Hon fortsätter:

— Vi älskar konflikter! Konflikter är i grunden något positivt som driver utvecklingen framåt. Men de måste hanteras med rätt verktyg för att inte bli låsta eller i värsta fall våldsamma.

Under 2017 togs två nya koncept fram med fokus på civilkurage respektive konflikthantering. Civilkurage ges i samarbete med studieförbundet Bilda, som Kristna Fredsrörelsen är medlem i.

Konflikthantering bygger bland annat på erfarenheterna från pilotprojektet Medföljare, som under delar av 2016 och 2017 bidrog till trygghet på asylboenden genom regelbundna besök av interreligiösa volontärteam. Utvärdering av projektet, följdes av en kartläggning av civilsamhällets engagemang för flyktingar.

— Studien visade på att det finns tomrum som vi kan fylla med våra metoder gällande konfliktförebyggande arbete och religionsdialog mellan troende och icketroende, säger Lotta Sjöström Becker.

Upplägget för utbildningen i civilkurage prövades först på erfarna ickevåldstränare.

Foto: Jöran Lindeberg

Deltagare från en kurs i ickevåld med fokus på Israel/Palestina under en teaterworkshop i Ramallah på Västbanken

Foto: Anna Rehnberg

Lär dig ickevåld!

Kristna Fredsrörelsen erbjuder flera typer av utbildningar. Från ett par timmars workshop till terminslånga kurser: ickevåld, civilkurage, konflikthantering, skydd av människorättsförsvarare.

Läs mer på krf.se/kurser

” Jag förstår nu vilken otrolig kraft ickevåld kan ha för att skapa förändringar

Icke våldstränare från utbildning med fokus Israel/Palestina

1 546

personer fick under 2017 ickevåldsträning av Kristna Fredsrörelsen och nätverket av ickevåldstränare

MÅL

Verksamhetsmål 2.2. Att bidra till ickevåldslig konflikthantering, rättighetsbärares ansvarsutkrävande och en stärkt fredskultur i Sverige och engagemang för omvärlden.

Kreativ aktivism handlar bland annat om att använda det offentliga rummet på oväntade sätt.

Foto: Kristna Fredsrörelsen

Utbildar aktivister

Under 2017 fanns tre olika aktivistnätverk: **Ickevåldstränare** från de senaste årens "utbildningar av utbildare".

Kreativa aktivister från tidigare kurser i kreativ aktivism.

Medföljare från pilotprojektet Medföljare som skapade trygghet på asylboenden.

STRATEGIER

Militära insatser, våld och tvång är tyvärr fortfarande rådande norm för konflikthantering i världen. Kristna Fredsrörelsen sprider kunskap och ger verktyg till människor att bemöta våld och orättvisor. Vi inspireras av Gandhi: att vara den förändring som vi vill se i världen

Organisationen har under flera år **utbildat ickevåldstränare**, dels i egen regi, dels i samarbete med Härnösands folkhögskola. I slutet av kurserna ger deltagarna egna workshops inom ickevåld runt om i landet, och många av dem fortsätter sedan som en del av Kristna Fredsrörelsen nätverk av ickevåldstränare.

Att lära av rörelsens samarbetsorganisationer i konfliktländer är en viktig del. I samband med kurser och vidareutbildningar kommer ofta människorättsförsvarare och fredskämpar från de organisationer och länder vi arbetar med på besök för att **dela med sig av sina erfarenheter**.

Under 2017 togs **nya utbildningar** fram inom civilkurage och konflikthantering (läs mer i artikeln till vänster).

FRAMGÅNGAR

- 346 personer **fler än planerat** deltog i ickevåldsutbildningar.
- **Deltagarrekord** på kursen Fred, Ickevåld, Ledarskap vid Härnösands folkhögskola.
- **Intressant återkoppling** under arbetet med *outcome harvesting* inom ickevåldstränarnätverket. En deltagare hade använt metoderna under sitt arbete som följeslagare i Israel/Palestina med SEAPPI. En annan person håller träningar i att ingripa.
- Pilotprojektet Medföljare avslutades under 2017 för Kristna Fredsrörelsens del, men **fick ett systemprojekt** som drivs vidare av Interreligiösa Centret i Göteborg.

UTMANINGAR

Att **marknadsföra nätverket av ickevåldstränare** och göra det lättare för intresserade personer att hitta fram till en lämplig tränare.

En vibrerande rörelse

Kristna Fredsrörelsens lokalgrupper genomförde under året en mängd aktiviteter. Här följer ett urval. Flera samlades under Martin Luther King-dagen.

GÖTEBORG. Martin Luther King-firande den 17 januari tillsammans med Stensjöns församling i form av föredrag och diskussion om svensk vapenexport med ärkebiskop emeritus KG Hammar.

UPPSALA. För att uppmärksamma Martin Luther King-dagen anordnade lokalgruppen tillsammans med Studentkyrkan och Studieförbundet Bilda den 16 januari ett arrangemang. Texter framfördes av olika fredskämpar genom tiderna till cellomusik.

ALINGSÅS. Lokalgruppen delade ut sitt lokala fredspris för tolfte gången. Den nästa gången till Höglunda volontärförening, som verkar vid ett flyktingboende.

UPPSALA. Anna-Karin Hammar besökte gruppen den 23 januari och berättade om hur kristna palestinier arbetar för en

lösning på konflikten. Det utmynnade i att lokalgruppen bestämde sig att tillsammans läsa boken Motståndets sociologi: Kampen mot förtryck med fredliga och frihetliga medel.

ALINGSÅS. Studiecirkel med boken Icke-våldets vägar som utgångspunkt.

STOCKHOLM. Den 8 mars hölls en workshop i kreativ aktivism på Ekumeniska Centret där det tillverkades kreativa uppmaningar för fred.

GÖTEBORG. Den 21 mars hade lokalgruppen och nyligen hemkomna fredsobservatörer ett gemensamt framträdande i Rambergskyrkan.

HELSINGBORG. Under vårterminen hade lokalgruppen mycket samarbete med andra fredsaktörer i Skåne, bland andra Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen.

HELSINGBORG Gruppen hade i mars ett arrangemang i samarbete med Sensus om världslandsavtalet med Nato och vad det innebär för Sverige.

UPPSALA. Lokalgruppen var värd för Kristna Fredsrörelsens rörelsehelg 21-23 april. Fredagen inleddes på Fredens Hus med ett seminarium om vapenexport av Linda Åkerström från Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen. Förutom att lördagen och söndagen ägnades åt årsmötesförhandlingar så genomfördes en aktion mot vapenexport på Celsi-

Foto: Kristna Fredsrörelsen

Demonstration för asylrätt och mot vapenexport under rörelsehelgen i april i Uppsala.

Därför är jag medlem i Kristna Fredsrörelsen

SARA WALLENTIN

— Jag är medlem i KrF för att det ger mig nytt hopp och kraft att agera i vardagen och se att en förändring i världen är

möjlig. Senaste året har jag känt en frustration över utvecklingen i det svenska samhället och att omvärlden går i en mer kylig och våldsam riktning. Då hjälper medlemskapet mig att hitta styrka och metoder att nå en förändring, att visa på en mer medmänsklig utveckling både i min vardag och i ett större perspektiv ute i världen.

LARS OLOV RÅSMARK

Foto: Sören Jonsson

— För att fredsfrågan är viktig, särskilt i den värld vi lever i idag.

Jag är pastor i Ekumeniska kyrkan och i min församling har vi nyligen haft samtal om boken Slå följe för fred och vi ligger i startgroparna för att börja läsa Icke-våldets vägar. Sedan 2010 är vi Kyrka för Fairtrade och vi har varit Församling för fred med Kristna Fredsrörelsen.

Fredsfrågan och rättvisefrågan hänger ihop, tillsammans skapar de den positiva freden, som är mer än frånvaron av krig.

MARCI HERNÁNDEZ MARTÍNEZ

— Jag kom först i kontakt med Kristna Fredsrörelsen när jag lärde känna fredsobservatörer medan jag fortfarande bodde i Colombia.

När jag senare flyttat till Sverige ansökte jag om att själv bli fredsobservatör, först i Guatemala och sedan Mexiko.

Jag fortsätter som medlem som ett sätt att stödja det fantastiska arbete som Kristna Fredsrörelsen utför i konfliktdrabbade områden.

Bli medlem

Verkar det intressant? Gå in på krf.se/medlem och läs mer.

ustorget och en fredsgudstjänst hölls tillsammans med Missionskyrkan.

GÖTEBORG. Den 29 april var lokalgruppen med på en fredsmarsch i Göteborg.

UPPSALA. Den 29 maj hade lokalgruppen videosamtal med forskaren Stellan Vinthagen om ickevåldsstrategier.

UMEÅ. Den 31 maj genomfördes ett föredrag om den ickevåldsliga frihetskampen i Västsahara, där Amanda Portström och Josefin Hjärpe Lämås berättade om situationen.

GÖTEBORG. På Hiroshimadagen den 6 augusti medverkade lokalgruppen i ett traditionsenligt fredsmöte i Fredslunden i Vasaparken samt Vasakyrkan för att uppmärksamma den 72:a årsdagen efter atombomben över Hiroshima.

GÖTEBORG. Personer från gruppen deltog i den stora demonstrationen mot militärövningen Aurora den 16 september.

UPPSALA. Lokalgruppen uppmärksammade internationella fredsdagen den 21 september genom att Träna för Fred, som var en protest mot militärövningen Aurora.

STOCKHOLM/ALINGSÅS. Medlemmar deltog på tränar/lokalgruppsträffen som Kristna Fredsrörelsen arrangerade på Tollare Folkhögskola den 7-8 oktober.

UMEÅ. Den 22 oktober visades dokumentärfilmen "A Bold Peace" om Costa Ricas väg mot avskaffandet av det militära försvaret. Under ett samtal efteråt reflekterade deltagarna över vad som är möjligt att åstadkomma.

Verksamhetsmål:

3.1. Kristna Fredsrörelsen är en rörelse med bred förankring och stöd från medlemmar och givare

3.2. Kristna Fredsrörelsen har en stabil och ändamålsenlig organisation för att uppnå sin vision

STRATEGIER

Detta område fokuserar på de strukturer och resurser som möjliggör engagemang, påverkan och stöd beskrivna inom andra verksamhetsområden.

Vi vill vara en **vital och kreativ folkrörelse** där medlemmars engagemang och kraft tas tillvara, som möjliggör lokal organisering för fredsarbete och politiskt påverkansarbete.

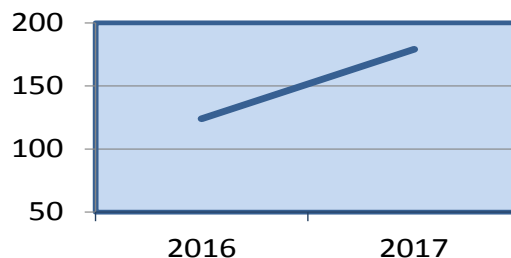
För att få en ekonomisk och organisatorisk grund krävs en organisation där **insamlingsarbetet** präglas av relationsbyggande och givare stannar kvar år efter år.

Vidare behövs en rörelse där **medlemsantalet** växer, medlemskapet upplevs som ett viktigt bidrag till fred och rättvisa och medlemmars engagemang tas till vara så att de vill fortsätta vara medlemmar.

Slutligen: För att kanalisera organisationens kraft i den riktning medlemmarna bestämt arbetar förtroendevalda och kansli med **effektiv styrning** och med att stärka vår kapacitet att genomföra verksamhet av hög kvalitet.

FRAMGÅNGAR

Antal autogiro

Antal medlemmar och givare som betalar via autogiro steg kraftigt mellan 2016 och 2017, vilket innebär mindre administration.

UTMANINGAR

Tyvärr minskade antalet betalande medlemmar. Från 1059 år 2016 till 903 år 2017.

De mål som satts upp för insamling nåddes inte under året. Att hitta nya former för insamling är en utmaning som organisationen står inför.

Bidra till fred genom att sätta in valfritt belopp på bankgiro 900-0316.

I regionen Chocó vid Colombias Stilla havskust arbetar Kristna Fredsrörelsen för att skapa skydd åt bland andra *El Consejo Comunitario Mayor de la Asociación Campesina Integral del Atrato* (Cocomacia). Detta är en afrocolombiansk organisation grundad 1982 som arbetar för rätten till territoriellt, socialt och kulturellt självbestämmande.

Cocomacia utgörs av 124 samhällen och ungefär 45 000 personer från åtta kommuner i regionerna Chocó och Antioquia.

Resorna med Cocomacia sker ofta med båt på floder. Fotot är taget av fredsobservatören Markus Esbjörnsson 2014.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Kristna Fredsrörelsen (org nr: 826000-8696) avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 1 januari-31 december 2017.

Allmänt om verksamheten

Kristna Fredsrörelsen är en ideell förening som bildades 1919. Organisationen arbetar för fred genom ickevåld och var och en som delar organisationens mål kan bli medlem. Vid årsmötet, Kristna Fredsrörelsens högsta beslutande organ, anger medlemmarna riktning och ramar för verksamheten, samt väljer styrelse. Namnet Kristna Fredsrörelsen berättar om rörelsens historia och bekräftar dess förankring i den ekumeniska rörelsen. Många medlemmars ickevåldsenagemang är trosbaserat, men Kristna Fredsrörelsen är inte begränsad till eller förespråkar en särskild religiös tradition eller livsåskådning. Vi arbetar utifrån ett rättighetsperspektiv i alla insatser och icke-diskriminering är en bärande princip.

Syfte och ändamål: Vad vill Kristna Fredsrörelsen uppnå?

Kristna Fredsrörelsens vision är **fred och rättvisa, ett samhälle utan våld och ett hållbart sätt att leva**. Det innebär att vi arbetar utifrån en fredsdefinition som, förutom avsaknaden av krig och direkt våld, också inkluderar att säkra alla människors frihet utifrån de mänskliga rättigheterna och ett samhälle där konflikter synliggörs och hanteras utan våld.

Genom följande verksamhet bidrar vi till vår vision:

Fred och rättvisa, ett samhälle utan våld och ett hållbart sätt att leva

1) **Internationellt arbete** med syfte att bidra till skydd åt människorättsförsvare och att stärka lokala fredskrafter i konfliktområden

2) **Kommunikation och utbildning i Sverige** med syfte att sprida information och stärka opinion och kapacitet för att bidra till en aktiv fredskultur

3) **Kristna Fredsrörelsen som organisation** med syfte att stärka folkrörelse och givande samt en ändamålsenlig organisation för att nå våra mål

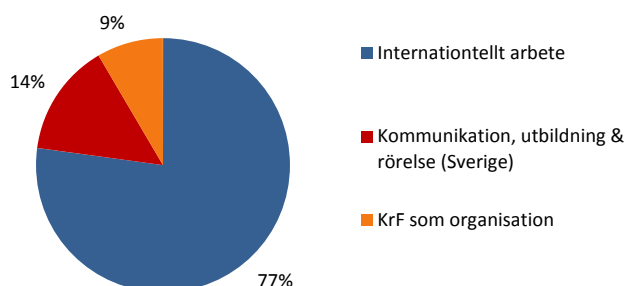
Kristna Fredsrörelsens organisatoriska sammanhang

Kristna Fredsrörelsen är medlem i *the International Fellowship of Reconciliation (IFOR)* en paraplyorganisation för trosbaserade freds- och ickevåldsorganisationer runt om i världen. I vårt internationella utvecklingssamarbete samarbetar vi med freds- och ickevåldsorganisationer i länder med väpnad konflikt, en hög grad av väpnat våld och bristande respekt för de mänskliga rättigheterna. Våra samarbetsorganisationer utgörs av MR-försvare som arbetar för förändring och ger stöd till utsatta människor i Colombia, Guatemala, Mexiko, Västsahara och Sydsudan.

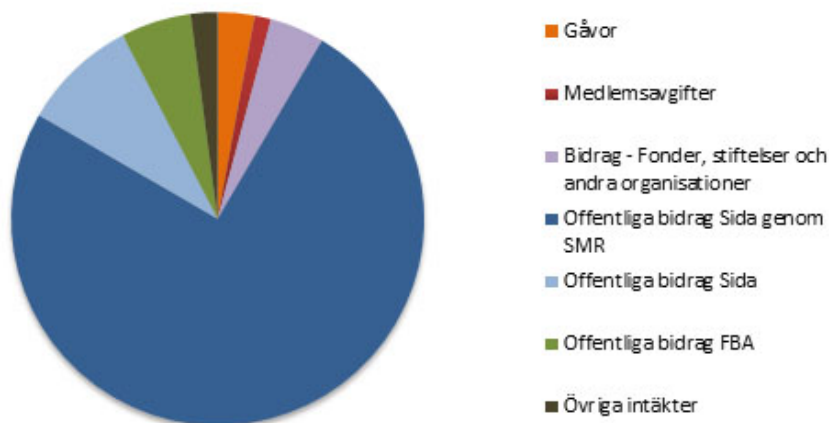
I vårt kommunikationsarbete i Sverige samarbetar vi med bland andra Studieförbundet Bilda och Härnösands folkhögskola. Under 2017 har vi arbetat tvärreligiöst med trygghetsskapande för asylsökande i samarbete med bland andra Sveriges interreligiösa råd, Equmeniakyrkan och Svenska Kyrkan. För att uppnå förändring samverkar vi också i nätverk som Schyssta pensioner, Concord Sverige, Hållbar kyrka och Kyrkornas globala vecka. På europeisk nivå är vi medlemmar i nätverken ODHACO (*Oficina Internacional de los Derechos Humanos Acción Colombia*) och CIFCA

Hur används pengarna?

-Kostnad per verksamhetsområde

Kristna Fredsrörelsens finansiering

(*Iniciativa de Copenhagen para Centroamérica y México*) som arbetar för mänskliga rättigheter i Colombia respektive Centralamerika och Mexiko. Kristna Fredsrörelsen är en av organisationerna bakom den svenska delen av Ekumeniska följeslagarprogrammet i Palestina och Israel (SEAPPI), vars huvudman är Sveriges Kristna Råd.

Kristna Fredsrörelsen är medlem i Svenska Missionsrådet (SMR), en av Sidas ramorganisationer. Vi söker genom Svenska Missionsrådet Sida-medel från anslagsposten Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället samt för informations- och kommunikationsverksamhet.

Kapacitet

Kristna Fredsrörelsen har arbetat med fredsfrågor och opinionsbildning i 98 år och har en närvaro runt om i landet genom lokalgrupper och nätverk av t ex ickevåldstränare och kreativa aktivister. Kristna Fredsrörelsens styrelse och personal har gedigen erfarenhet och kunskap om våra tematiska frågor genom organisationens arbete, men också genom tidigare arbete inom andra organisationer. Kristna Fredsrörelsen har arbetat med internationell medföljning och stöd till lokala fredskrafter i konflikt och postkonfliktländer sedan mitten av 90-talet. Vi har utbildat ickevåldstränare sedan många år tillbaka och har en stor erfarenhet av både det innehållsliga och det pedagogiska.

Kristna Fredsrörelsen har goda system för styrning, planering och uppföljning samt en hög kapacitet att genomföra resultatutvärdering med god intern kontroll och kvalitetsstyrning. Detta har konstaterats både genom självutvärdering och genom extern granskning. Senast fastställdes detta omdöme genom Svenska Missionsrådets återkommande granskning av sina medlemsorganisationer 2016. Kristna Fredsrörelsen är medlem i Svensk Insamlingskontroll och innehar 90-konto samt är medlem på Givarguidens gröna lista. Kristna Fredsrörelsen har följande 90-konton: Bankgiro: 900-0316 och Plusgiro: 90 00 31-6.

Kristna Fredsrörelsen är medlem i FRII och lever upp till deras kvalitetskod gällande ändamål, styrning, internkontroll, insamling, anställda och volontärer samt rapportering. Denna Förvaltningsberättelse utgör tillsammans med Verksamhetsberättelsen Kristna Fredsrörelsens effekt-rapport i enlighet med FRII:s kriterier.

Insamlingsvägar

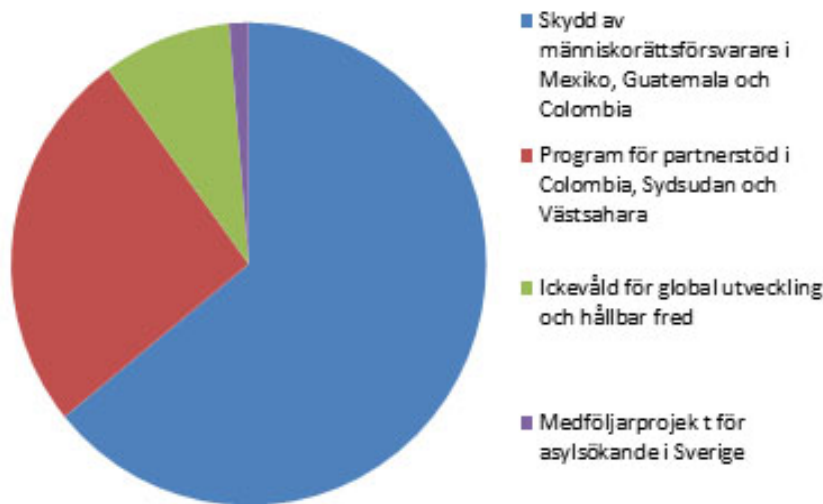
Kristna Fredsrörelsens verksamhet finansieras till största del av offentliga bidrag. Övrig finansiering sker genom medlemsavgifter, insamling från allmänheten, kollektor samt bidrag från fonder, stiftelser och andra organisationer. En mindre del av finansieringen kommer från försäljning, främst av föreläsningar och utbildningar. Insamling från allmänheten sker genom gåvor via auto-

Foto: NOVA

Kristna Fredsrörelsen har lång erfarenhet av att ge stöd till lokala fredskrafter. Samarbetsorganisationen NOVA arbetar för västahariernas rätt till självbestämmande. Till exempel genom att uppmana Sveriges utrikesminister att verka i FN:s säkerhetsråd för att den utlovade folkomröstningen ska bli av.

Fördelning huvudsakliga projekt

giro och swish samt till 90-konto och är i liten utsträckning ändamålsbestämda. Insamlingen bedrivs genom vår hemsida och i andra digitala kanaler samt utskick av insamlingsbrev. Merparten av övriga medel är ändamålsbestämda av givaren, det vill säga de har beviljats för ett specifikt ändamål.

Viktiga beslut

Kristna Fredsrörelsen har under året antagit en inkluderingspolicy och en policy om öppen upphovsrätt i våra digitala kanaler.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Kristna Fredsrörelsen har under året bidragit till vårt ändamål främst genom följande projekt/program:

- **Program för skydd av människorättsförfvarare i Mexiko, Guatemala och Colombia.** Verksamheten bidrar till att människorättsförfvarare kan utöva yttrande-, mötes-, förenings- och rörelsefriheterna, centrala medborgerliga och politiska rättigheter. Den fokuserar särskilt på rurala, avlägsna områden där den statliga närvaron är svag och där inte minst icke-statliga aktörer utövar makt baserad på våld och hot. Ytterst kan det handla om att rädda liv, och den övergripande målsättningen är att genom stöd till nyckelaktörer stärka förutsättningarna för hållbar fred och demokratisk utveckling.

- **Program för partnerstöd i Colombia, Sydsudan och Västsahara.** Genom internationellt partnerstöd stärks kapaciteten hos organisationer i civila samhället i konflikt- och postkonflikt-

länder och i kontexter med höga nivåer av väpnat våld. Stödet syftar till att stärka det civila samhällets roll i lokalt fredsarbete och ansvarsutkrävande av de mänskliga rättigheterna. Stödet utgår från och främjar samarbetsorganisationernas egna system och strategier.

- **Icke-våld för global utveckling och hållbar fred:** ett utbildnings- och kommunikationsprojekt i Sverige. Verksamheten utgår från att våldsam konflikt och väpnat våld är avgörande hinder för utveckling, på individ och samhällsnivå. Genom att utbilda ickevåldstränare som sedan vidareförmedlar denna kunskap samt sprida information syftar projektet till att stärka förståelsen av hur fred och utveckling kan uppnås och att stärka människor att bli aktiva och påverka i lokala och globala frågor.

- **Medföljarprojekt för asylsökande i Sverige:** ett pilotprojekt som genomförts i samarbete Sveriges interreligiösa råd med stöd av bland andra Eumeniakyrkan, Stockholms stift samt Folke Bernadotteakademien (FBA). Konceptet handlar om att människor av olika tro, och icketroende, tillsammans utbildas för att öka tryggheten för personer som bor på asylboenden. Initiativet bygger på medföljningsmetoden som Kristna Fredsrörelsen arbetar med internationellt för att skydda människorättsförfvarare.

Syftet med verksamheten är att visa ett moraliskt stöd och stärka tryggheten för de människor som bor på asylboenden, samt att de känner sig välkomna till ett Sverige öppet för alla olika trosuppfattningar.

- **Kapacitetsstärkande i Sverige:** utbildningar för civilsamhäl-

lesaktörer i Sverige gällande konfliktkänslighet, säkerhet och risk, civilkurage och aktiv fredskultur-verktyg för konflikthantering. Vi har under året utvecklat utbildningskoncept och hållit workshops i dess ämnen.

• **Lokalt arbete:** Kristna Fredsrörelsens lokalgrupper bedriver självständig verksamhet med stöd från kansliet.

I relation till Kristna Fredsrörelsens ställning och resultat är värt att notera att vi under 2017 avslutat ett programavtal med SMR gällande utvecklingssamarbete genom att vi beviljades en non cost extension till och med april. Detta följdes av en ny programperiod som på grund av den försenade starten haft ett lägre utfall än beräknat. Detta har lett till ett minskat behov av egeninsats i år och därmed förbättrat organisationens resultat (se resultat och ställning).

Vad gäller de ändamålsbestämda medel som ej har förbrukats 2017 så har en omDispositionering till 2018 godkänts. Satsningen på pilotprojektet medföljning för asylsökande har inverkat på Kristna Fredsrörelsens omsättning genom ökade intäkter och kostnader.

Så har ändamålet främjats 2017

I vår uppföljning av 2017 ser vi en mycket god måluppfyllelse. Nedan ges exempel för att illustrera hur ändamålet främjats under året inom ramen för det internationella arbetet:

• **400 människorättsförsvarare** från 33 olika organisationer (mål: ≥ 300 MR-försvarare, från 32 organisationer) har fått direkt medföljning av Kristna Fredsrörelsens i de tre programländerna Colombia, Guatemala och Mexiko för att minska deras risker och öka deras handlingsutrymme. Situationen för människorättsförsvarare är mycket svår i alla tre länderna, under 2017 registrerades till exempel över 130 mord på MR-försvarare i Colombia. Effekterna av medföljningen är att människorättsförsvarare kan fortsätta sitt viktiga arbete eftersom de, som medföljda vittnar om, upplever att medföljningen leder till bland annat att trakasserier från väpnade grupper minskat, myndigheterna i större utsträckning tar sitt ansvar, men också att de tack vare medföljningen inte behövt fly eller att de fortfarande lever.

• **414 människorättsförsvarare**, varav 46 % kvinnor (mål: ≥ 70

Kristna Fredsrörelsen har en lång relation med människorättscentret Frayba i Chiapas, Mexiko. Under 2017 fick 400 människorättsförsvarare från 33 olika organisationer direkt medföljning i de tre programländerna Colombia, Guatemala och Mexiko.

MR-försvarare, varav $\geq 40\%$ är kvinnor), stärkte sin kapacitet att själva kunna vidta åtgärder för att minska sina risker. Resultatet speglar en satsning på detta verksamhetsområde under året. Resultat av verksamheten är ökad kunskap, förändrade säkerhetsrutiner inom organisationerna samt krisplaner, men utbildningarna har också gett en möjlighet att dela erfarenheter och känslor om säkerhet och stress.

• **2 408 barn och unga i Sydsudan** har under 2017 deltagit i vår samarbetsorganisation ONAD:s fredsklubbar (mål: $\geq 1\,200$ personer). 50 av dessa deltog i en fredsklubb i ett av flyktinglägren precis utanför huvudstaden Juba. En positiv effekt av verksamheten var att en av ONAD:s utbildade lärare medlade i en konflikt mellan fyra etniska grupper i lägret. Konflikten handlade om tillgången till vatten och medlingen resulterade i en överenskommelse mellan de olika etniska grupperna med effekten att förebygga eventuella nya konflikter.

• **450 personer i Colombia** har deltagit på Justapaz workshops (mål: ≥ 300 personer) vilket bidragit till att 160 personer på lokal nivå engagerat sig inom något av temaområdena samvetsvägran, barnsoldater och kvinnors roll i fredsprocesser. Exempel på effekter under året är att samvetsvägrarkollektiv på fem orter i Colombia har vidareförmedlat information och påverkansbudskap till 250 personer, att arbetsgrupper mot rekrytering av barnsoldater bildats på tre orter och att kvinnor på fyra orter ökat sina kunskaper kring kvinnors roll i fredsprocesser och lagt grunden för lokal organisering. 28 personer har fått

Kristna Fredsrörelsens arbete bidrar till globala målet 16: att främja fredliga och inkluderande samhällen.

juridiskt stöd för att få sin rätt till samvetsvägran godkänd och 14 personer har fått stöd i andra frågor angående rekrytering till väpnade grupper. Justapaz har också fortsatt sitt påverkansarbete för fred, ickevåld och samvetsvägran. Under året antogs en ny rekryteringslag i Colombia där rätten till samvetsvägran erkändes. Detta är en effekt av många års stöd till Justapaz juridiska och politiska påverkansarbete.

Sammantaget ser vi att våra samarbetsorganisationers verksamhet, med stöd från Kristna Fredsrörelsen, under året bidragit till det långsiktiga målet: stärkta förutsättningar för hållbar fred och demokratisk utveckling genom att rättighetsbärare och civilsamhälle i konflikttrabbade länder har:

- ökade möjligheter att utkräva sina rättigheter lokalt, nationellt och internationellt
- ökad tillgång till samhällsinstitutioner och rättssystem
- stärkt övergångsrättvisa genom ökad tillgång till rättvisa och möjligheter till upprättelse för offer för våld och väpnad konflikt
- bidragit till byggande av mekanismer för ickevåldslig konfliktshantering och stärkt deltagande i fredsprocesser
- bidragit till social resiliens med fokus på samhällets förmåga till försoning att hantera konflikter och förebygga väpnad konflikt

I vårt arbete med kommunikation och utbildning i Sverige har vi arbetat för att ökat kunskap och kännedom om ickevåld hos målgruppen med vilket gett effekten ökade förutsättningar för dem att aktivt bidra till demokratisk och fredlig utveckling av samhället eftersom de får en ökad medvetenhet om att de kan påverka och konstruktiva metoder för att göra detta. Här ges exempel på delar av årets resultat:

- 916 000 läsare/lyssnare nåddes av Kristna Fredsrörelsens budskap via massmedia (*mål: 140 000 personer*), vilket innebär ett betydligt större genomslag för våra frågor än målsättningen. Störst räckvidd hade en debattartikel i Dagens Nyheter tillsammans med nätverket Schyssta Pensioner och en debattartikel i Aftonbladet av generalsekretären Lotta Sjöström Becker som uppmanar till ett EU-embargo mot vapenexport till Saudiarabien.
- 22 900 besök gjordes på vår hemsida krf.se (*mål: 26 000*), vilket är något lägre än vårt mål.
- Drygt 1 500 personer (*mål: 1 200 personer*) har, genom

Kristna Fredsrörelsens workshops och föreläsningar ökat sin kunskap och sina färdigheter för att engagera sig för fred genom ickevåld. Det är 30 % fler personer än förväntat.

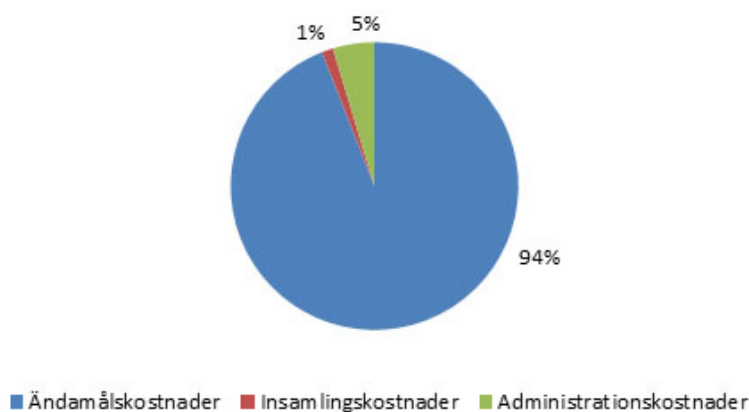
- 51 utbildade medföljare i Stockholm och Göteborg (*mål: 40 personer*) genomförde regelbundet tvärreligiös medföljning på asylboenden under våren vilket resulterade i drygt 1 400 samtal och möten.

Genom Kristna Fredsrörelsen internationella arbete och kommunikation och utbildning i Sverige har vi bidragit till globala målet 16 att *Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, se till att alla har tillgång till rättvisa samt bygga upp effektiva och ansvarsskyldiga och inkluderande institutioner på alla nivåer*, i Sverige och våra samarbetsländer.

Så mäts förändring

Vad Kristna Fredsrörelsen vill uppnå, vår identitet och uppgift utgår från rörelsen och beslutas av årsmöte och fastslås i det 10-åriga Idéprogrammet och de 3-åriga verksamhetsplanerna. Planering, uppföljning och utvärdering är sammanlänkade processer som kännetecknas av lärande och garanterar en hög kvalitet och relevans i arbetet. Alla projekt beskrivs i en projekt-/programlogik där mål definierats på flera nivåer. För att undersöka och beskriva måluppfyllelse används indikatorer. Externa utvärderingar är ett verktyg för lärande och utveckling. Under 2017 genomfördes en extern utvärdering av vårt projekt för skydd av människorättsförsvarare i Colombia samt av pilotprojektet med medföljning av asylsökande i Sverige. För att stärka vår uppföljning av verksamhetens effekter har vi under

Fördelning verksamhetskostnader

Flerårsöversikt

	2017	2016	2015	2014	2013
Verksamhetsintäkter	19 494	17 981	18 141	17 820	18 816
Ändamålskostnader	18 112	17 274	17 221	17 366	17 358
Insamlingskostnader	245	261	209	147	136
Administrationskostnader	901	528	519	203	180
Resultat	257	- 79	185	97	798
Anläggningstillgångar	1 074	1 053	1 031	1 036	310
Omsättningstillgångar	7 931	7 859	8 245	8 046	8 803
Eget kapital	3 264	3 007	3 086	2 896	2 799
Kortfristiga skulder	5 741	5 904	6 191	6 186	6 314
Balansomslutning	9 005	8 912	9 277	9 082	9 113

2017 lärt oss mer om och utvecklat arbetssätt för att använda metoden *Outcome Harvesting*.

Resultat och ställning

Kristna Fredsrörelsens verksamhetsintäkter ökade under 2017 jämfört med 2016 och uppgick till 19 494 tkr (17 981) vid årets slut. En del av detta beror på en ökning av erhållna bidrag där vi beviljades medel till ett FBA-projekt samt en ökning av anslaget för utvecklingssamarbete samt kommunikationsprojekt genom SMR. Våra verksamhetskostnader har ökat och uppgår till 19 258 tkr (18 063) vilket härrör från en ökning av ändamålskostnaderna 18 112 tkr (17 274). Insamlingskostnaderna har minskat något sedan föregående år, vilket beror på att vi hade en vakans under första delen av året. Kristna Fredsrörelsens användande av resurser fokuserar på att främja organisationens ändamål. Även 2017 visar organisationen en mycket hög andel ändamålskostnader 94 %. Årets resultat är 257 tkr (-79) att jämföra med budgeterat underskott på -109 tkr. En anledning till att resultatet blev högre än budget är att utfallet för personalkostnader blev lägre än förväntat. Detta beror till stor del på att flera tjänster hade lägre tjänstegrad under 2017 än vad som räknats med i budget. Andra orsaker till det högre resultatet är att utfallet för egeninsatser till projekt var 100 tkr lägre än budget, eftersom utfall i SMR 17:101 var lägre än budget, samt att en gåva från Equmeniakyrkan erhöles 2017 för arbetet med Aktiv Fredskultur - verktyg för konflikthantering. Gåvan från Equmeniakyrkan kommer även användas till arbetet med Aktiv fredskultur under 2018.

Kristna Fredsrörelsens verksamhet finansieras genom medlemsavgifter, insamling, anslag från privata fonder och stiftelser, stifts- och församlingskollektor samt samarbeten med t ex Svenska Kyrkan och Equmeniakyrkan. Den huvudsakliga fi-

ansieringen är dock institutionella medel från Sida, dels via ramorganisationen Svenska Missionsrådet och dels via ambassaden i Colombia, samt genom verksamhets- och projektstöd från Folke Bernadotteakademien (FBA). En mindre, men ökande del, finansieras genom försäljning av tjänster, det vill säga kurser och föreläsningar.

Under 2017 fick Kristna Fredsrörelsen stöd från Lunds Missionssällskap, Nathan Söderbloms Minnesfond, Akademikerförbundet SSR, Stockholms stift, Equmeniakyrkan samt kollektor från Göteborgs, Lunds, Strängnäs och Uppsala stift. Vi fick också kollektor från 48 församlingar. Merparten av Kristna Fredsrörelsens medel är ändamålsbestämda av givaren.

Finansierings- och placeringspolicy

Kristna Fredsrörelsen har en Finansierings- och placeringspolicy som slår fast att verksamheten endast kan finansieras på sätt som överensstämmer med organisationens värderingar. Detta innebär att Kristna Fredsrörelsen inte kan ta emot bidrag från givare/företag, eller placera kapital i fonder vars huvudsakliga verksamhet är hälsovådlig eller orsakar humanitärt lidande, som direkt eller indirekt bidrar till våld, konflikter eller katastrofer, som är involverat i oetisk, korrupt eller exploaterande verksamhet. Kristna Fredsrörelsen kan därför inte acceptera bidrag från givare/företag vars verksamhet rymms inom följande industrier: vapen, tobak, alkohol/droger, pornografi, olja/gas, diamanter eller guld

Kristna Fredsrörelsen har ett gränsvärde på eget kapital som motsvarar 4 månaders omsättning (ca 6 miljoner), och målsättningen är att på längre sikt bygga upp detta kapital från dagens nivå som är 3,3 miljoner i eget kapital. Målet är satt utifrån behovet att ha en ekonomisk buffert som skydd då Kristna Fredsrörelsens finansiering kan variera över tid, och för att säkerstäl-

la ansvarsfull utfasning av projekt om så blir nödvändigt. Kristna Fredsrörelsen kommer därför att i den mån det är möjligt avsätta medel för att öka det egna kapitalet i enlighet med målet, men detta är inte överordnat genomförande av verksamhet.

Förvaltningens medel skall placeras i sådana former som leder till lågt risktagande och betryggande säkerhet.

Medlemmar och aktivister

Kristna Fredsrörelsen är en medlemsorganisation med lokalgrupper i Alingsås, Göteborg, Helsingborg, Umeå, Uppsala, Västerås och Stockholm. Under året har lokalgruppen Smedernas verksamhet avslutats. Lokalgrupperna utformar fritt sitt arbete inom ramen för Kristna Fredsrörelsens stadgar. Vid årets slut hade vi 903 medlemmar, vilket är en minskning med 156 personer jämfört med 2016. Medlemmarna får tidningen Fredsnytt, medlemsutskick samt digitala nyhetsbrev.

Kristna Fredsrörelsen har också ett nätverk av ickevåldstränare, kreativa aktivister och hemkomna fredsobservatörer. Ett 50-tal personer har varit verksamma inom dessa nätverk genom att delta i tränarträffar, aktioner och hålla workshops.

Hållbarhetsupplysningar

Kristna Fredsrörelsen har under året antagit en inkluderingspolicy som täcker samtliga diskrimineringsgrunder. Vi har genomfört en årlig medarbetarenkät om psykosocial arbetsmiljö som visade på ett sammanfattningsvis gott resultat men i riskbedömningen framkom att relativt många upplever en något förhöjd stressnivå på arbetsplatsen. Arbetsgivarrepresentant, facklig representant och skyddsombud har tagit fram en handlingsplan för att arbeta med de riskfaktorer som framkom i medarbetarenkäten. Som en uppföljning av tidigare enkäter och processer gällande arbetsmiljö har Kristna Fredsrörelsen under året genomfört en omorganisering för att stärka stödstrukturer och lärande samt utvecklat vår HR-funktion genom

Kristna Fredsrörelsen är en medlemsorganisation med lokalgrupper i Alingsås, Göteborg, Helsingborg, Umeå, Uppsala, Västerås och Stockholm.

att tillsätta en ny tjänst. Kristna Fredsrörelsen har kollektivavtal genom Arbetsgivaralliansen - Ideella Idéburna Organisationer och anställda erbjuds kontinuerligt utbildning i relation till respektive befattning.

Kristna Fredsrörelsen har fältkontor i Colombia, Guatemala och Mexiko. Personalen i dess länder arbetar med internationell medföljning och kapacitetstärkande av medföljda organisationers riskhantering och säkerhetsplaner. Kristna Fredsrörelsen har en beredskapstelefon för fältpersonalen. I de länder där vi har medföljningsverksamhet är säkerhetssituationen allvarlig och vi arbetar kontinuerligt för att stärka våra system för att hantera dessa risker. Under året påbörjades en översyn av den gemensamma säkerhets- och krisplanen för organisationens anställda.

Kristna Fredsrörelsen har förhållningsregler angående miljöpåverkan i Uppförandekoden som gäller för både anställda och ideella som representerar organisationen. Där fastslås att mest miljövänliga resesätt prioriteras samt att vegetarisk mat är norm på arrangemang som Kristna Fredsrörelsen anordnar.

Framtida utveckling

Kristna Fredsrörelsens ändamål, att verka för fred och rättvisa, har fortsatt hög relevans och vi ser tyvärr att behoven ökar. Skyddsbehovet för människorättsförsvarare i Colombia, Guatemala och Mexiko fortsätter att öka, särskilt utsatta är de som arbetar med att försvara rätten till mark, miljö eller ursprungsfolks intressen som stått i konflikt med storföretags verksamhet. Enligt en ny rapport från organisationen Front Line Defenders mördades 312 människorättsförsvarare under 2017. Årsrapporten redovisar fall i 27 olika länder, men 80 procent av morden skedde i fyra av länderna; Colombia, Brasilien, Mexiko och Filippinerna. Utvecklingen i de länder där vi ger stöd till lokala fredskrafter, Colombia, Sydsudan och Västsahara, visar tyvärr också behov av fortsatt långsiktigt fredsarbete.

Utifrån de nya globala målen, Agenda 2030, som antogs 2015, har medvetenheten om vikten av en integrerad syn på utveckling, som är relevant i alla länder, ökat. Kristna Fredsrörelsens arbete relaterar främst till mål 16, Fredliga och inkluderande samhällen, men också till delmål 4.7 ”att säkerställa att alla studerande får de kunskaper och färdigheter som behövs för att främja en hållbar utveckling, bland annat genom utbildning för hållbar utveckling och hållbara livsstilar, mänskliga rättighe-

ter, jämställdhet, främjande av en kultur av fred, icke-våld och globalt medborgarskap samt värdesättande av kulturell mångfald och kulturens bidrag till hållbar utveckling”. Kristna Fredsrörelsen fortsätter att utveckla sitt bidrag i relation till dessa mål genom sitt internationella arbete och kommunikationsarbete i Sverige. Vi planerar också att under 2018 inleda ett projekt i relation till FN resolution 2250 om ungas deltagande i fredsprocesser. En annan kommande satsning är att ta fram en ny hemsida för att stärka vår externa kommunikation.

Förvaltning

Årsmötet är Kristna Fredsrörelsens högsta beslutande organ och alla medlemmar har rösträtt. Årsmötet antar organisationens ideologiska, långsiktiga planering: idéprogram, verksamhetsplan och budget samt utser revisorer. Årsmötet tillsätter en styrelse för styrning av organisationen mellan årsmöten. Styrelsen ansvarar för organisationens förvaltning och deras arbete utgår från en antagen arbetsordning. Kristna Fredsrörelsens styrelse har bestått av ordförande, nio ledamöter och två suppleanter. En ledamot har avgått ur styrelsen under året. Styrelsen hade under räkenskapsåret sju protokollförda möten inklusive det konstituerande mötet i anslutning till årsmötet. Närvaron på styrelsemöten har varierat mellan 8-10 (av 12) med ett snitt på 9 per möte. Ledamöter som ej haft möjlighet att vara fysiskt närvarande har getts möjlighet att närvara via Skype.

Styrelsen utser inom sig ett arbetsutskott som bereder frågor för styrelsen och har delegation att fatta beslut i mindre och brådskande frågor. Det svarar också för styrelsens hantering av personalfrågor. För sakkunnig beredning av ekonomifrågor finns ett ekonomiråd. Generalsekreteraren är tillsatt av styrelsen och bär det samordnande ansvaret inför styrelsen för Kristna Fredsrörelsens verksamhet och dess målpuppfyllelse samt ekonomi. Generalsekreteraren har det övergripande lednings- och samordningsansvaret på kansliet som utgör organisationens operativa enhet.

Fördelningen av ansvar inom organisationen är fastslagen i en delegationsordning. Ingen av styrelse- eller rådsledamöterna har någon ersättning för sitt arbete utan endast ersättning för verifierade resekostnader, billigaste och mest miljövänliga resesätt rekommenderas. En presentation av styrelsens ledamöter finns på hemsidan krf.se. Hela styrelsen nås på styrelsen@krf.se

Valberedningen utses av årsmötet och arbetar utifrån en fastslagen valberedningsinstruktion och består av: Sarah Mossop, Henrik Frykberg, Anna Rehnberg.

Vid årsmötet valdes Anders Slättås (auktoriserad revisor) och Sten Haase (föreningsrevisor) som räkenskapsrevisorer samt Jenny Kindvall (auktoriserad revisor) och Lars Bond (föreningsrevisor) som revisorssuppleanter.

Årsmötet är Kristna Fredsrörelsens högsta beslutande organ och alla medlemmar har rösträtt.

Resultaträkning

Funktionsindelad Resultaträkning

	Not	Resultat 2017	Resultat 2016
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		249 680	259 890
Gåvor	2	560 105	553 319
Bidrag	2	18 275 361	16 910 266
Övriga intäkter		408 634	257 037
Summa verksamhetsintäkter		19 493 779	17 980 513
Verksamhetskostnader			
	3,4		
Ändamålskostnader		- 18 112 462	- 17 273 805
Insamlingskostnader		- 244 619	- 261 174
Administrationskostnader		- 900 657	- 527 871
Summa verksamhetskostnader		- 19 257 738	- 18 062 849
VERKSAMHETSRESULTAT		236 041	- 82 337
<u>Resultat från finansiella investeringar</u>			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	5	21 439	20 942
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	5	34	542
Räntekostnader och liknande resultatposter		- 350	- 3 058
Valutakursdifferenser		-	15 004
Förvaltningskostnader			
Summa resultat från finansiella investeringar		21 123	3 423
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		257 164	- 78 914
Skatt			-
ÅRETS RESULTAT		257 164	- 78 914

Balansräkning

TILLGÅNGAR	Not	2017	2016
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	6	0	0
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepapper innehav	7	1 074 224	1 052 785
Summa anläggningstillgångar		1 074 224	1 052 785
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		183 301	18 585
Övriga fordringar		341 371	465 257
Förutbet kostn/upplupna int	8	71 541	20 675
		596 212	504 516
Kortfristiga Placeringar			
Kassa och bank		7 334 481	7 354 225
Summa omsättningstillgångar		7 930 693	7 858 741
SUMMA TILLGÅNGAR		9 004 917	8 911 527
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital			
Fredstjänstfond		-1 213 193	-916 724
Ickevaldsfond		-53 337	-58 337
Program SMR 13:100		0	-296 469
Fritt eget kapital		-1 740 590	-1 814 506
Balanserat kapital/årets resultat		-257 165	78 913
		-3 264 285	-3 007 122
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		-75 863	-84 428
Skuld erhållna, ej utnyttjade bidrag			
Skuld till Sida, FBA och andra myndigheter	9	-4 897 417	-5 064 125
Övriga skulder		-343 637	-250 906
Upplup kostn och förutbet intäkter	10	-423 715	-504 946
		-5 740 632	-5 904 405
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		-9 004 917	-8 911 527

Förändring av eget kapital

	Ändamåls- bestämda medel Fredtjänstfond	Ändamåls- bestämda medel Icke våldsfond	Ändamålsbestämda medel Program SMR 13:100	Balanserat kapital	Total eget kapital
Ingående balans	916 724	58 337	296 469	1 735 590	3 007 120
Ändamålsbestämt av givaren					
Ändamålsbestämt av styrelsen	296 469		- 296 469		
Ändamålsbestämt av årsstämman					
Utnyttjande		- 5 000		5 000	
Årets resultat				257 165	
Utgående balans	1 213 193	53 337	-	1 997 755	3 264 285

De öronmärkta medlen kommer att användas i vårt arbete med Skydd av MR-försvare, stöd till fredskrafter i konfliktområden samt utdelning av Martin Luther King priset.

Noter

Not 1: Redovisning och värderingsprinciper

Kristna Fredsrörelsen redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och FRIIs styrande riktlinjer för årsredovisning.

Resultaträkningen

Verksamhetsintäkter

Intäkter värderas, om inget annat anges, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i Kristna Fredsrörelsen. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlem och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor och bidrag

Med gåvor avses främst insamlade medel från privatpersoner, stift och kyrkor. Begreppet bidrag används främst för att beteckna medel som erhållits av externa bidragsgivare efter ansökan, där det finns vissa villkor som föreningen måste uppfylla och där det finns återbetalningsskyldighet till motparten om villkoren inte uppfylls. Gåvor redovisas normalt enligt kontantprincipen. Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfyllts.

Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader (t.ex för administration) redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Bidrag från myndigheter

Samtliga bidrag från Sida/SMR, FBA eller liknande myndigheter intäktsförs endast om det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att stödet inte kommer att återkrävas, det vill säga att organisationen haft utgifter för ändamålet. Bidrag skuldförs därför till dess att de utgifter som bidraget ska täcka uppkommer.

Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader (t.ex för administration) redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Övriga intäkter

Övriga intäkter är intäkter som inte är primära för organisationen, till exempel årsmötesintäkter, kursavgifter och olika typer av arvoden.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader delas i följande funktioner: ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader.

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader är sådana kostnader som kan hänföras till Kristna Fredsrörelsens uppdrag enligt stadgarna. Ändamålskostnaderna består av kostnader hos samarbetsorganisationer och våra lokala kontor, kostnader i Sverige relaterade till vår projektverksamhet i andra länder, kostnader för våra projekt i Sverige samt kostnader för vår basverksamhet inklusive medlemskostnader.

Kostnader för administration som uppstår som direkt följd av en aktivitet/projekt inom ändamålet räknas till ändamålskostnader.

I ändamålskostnader ingår även samkostnader.

Insamlingskostnader

Insamlingskostnader består av kostnader för annonser, insamlingsmaterial, personal som arbetar med insamlingsaktiviteter och övriga kostnader kopplade till insamlingsarbetet. Det ingår även samkostnader.

Administrationskostnader

Administrationskostnader består av förvaltningskostnader, delar av lönekostnader samt samkostnader.

Leasing

Leasingavtal redovisas linjärt under leasingperioden.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Pensionsavgifterna redovisas som en kostnad det år pensionen tjänas in.

Balansräkningen

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan.

Materiella och immateriella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan (och nedskrivningar). Från och med 2014 har inventarier av mindre värde direktavskrivits (15 000) av försiktighetsskäl.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas:

Inventarier (möbler)	5 år
----------------------	------

Finansiella tillgångar

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärdet med tillägg för direkta transaktionsutgifter.

Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Långfristiga placeringar värderas till anskaffningsvärdet.

Fordringar och skulder i utländsvaluta värderas till balansdagens kurs.

Ändamålsbestämda medel

I posten ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel. Se även eget kapital rapport.

Noter till resultaträkningen

Not 2: Gåvor och bidrag	2017	2016
Gåvor som redovisas i resultaträkningen		
Insamlade medel		
Allmänheten	222 720	301 331
Stift och kyrkor	287 385	251 988
Andra organisationer	50 000	-
Summa (a)	560 105	553 319

Bidrag som redovisas som intäkt		
Insamlade medel	2017	2016
Andra organisationer	102 000	150 000
Allmänna arvsfonden	-	-
Externa fonder och stiftelser	731 970	478 221
Summa insamlade medel (b)	833 970	628 221

Offentliga bidrag		
Sida genom Svenska Missionsrådet och genom Ambassaden i Colombia.	16 367 917	15 432 046
EU		
FBA	1 073 474	850 000
Summa offentliga bidrag (c)	17 441 391	16 437 791

Totala insamlade medel består av:

Gåvor som har redovisats i resultaträkningen (a)	560 105	553 319
Bidrag som redovisats som intäkt (b) + (c)	18 275 361	16 910 266
Summa insamlade medel	18 835 466	17 463 586

Not 3 Verksamhetskostnader: Medelantal anställda, personalkostnader och arvoden till styrelsen

Medelantalet anställda

	2017		2016	
	Antal anställda	varav män	Antal anställda	varav män
Sverige	13,17	2,00	14,58	1,92
Colombia	12,67	1,33	12,92	2,00
Mexiko	8,00	1,33	6,06	1,00
Guatemala	5,17	0,33	6,42	1,00

Könsfördelning bland styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2017		2016	
	Antal på balansdagen	varav män	Antal på balansdagen	varav män
Styrelseledamöter	12	5	10	4
Generalsekreterare/Kanslichef	1		1	

Löner andra ersättningar och sociala kostnader

Löner och andra ersättningar	2017	2016
Generalsekreterare/Kanslichef	515 843	429 160
Övriga anställda	7 316 600	7 067 308
Total löner och ersättningar	7 832 443	7 496 468
Sociala kostnader	2 188 762	2 060 959
(Varav pensionskostnader exklusive löneskatt)	588 634	525 859
Summa	10 021 205	9 557 427

Ideellt arbetet

Under året har ett antal personer arbetat ideellt för organisationen, framför allt med styrelsearbetet. Värdet av dessa ideella insatser har inte redovisats i resultaträkningen.

Löner och andra ersättningar fördelade per land

Löner inklusive sociala avgifter och andra ersättningar fördelade per land uppgår till följande

	2017	2016
Sverige	6 957 695	6 467 796
Colombia	1 738 440	1 720 868
Mexiko	763 655	686 263
Guatemala	561 415	682 500
Totalt	10 021 205	9 557 427

Not 4 Leasing

Kristna Fredsrörelsen leasar framförallt kontorslokaler samt kontorsutrustning.

Kostnadsförda leasingavgifter uppgår till 365 794 (450 671). Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:

	2017	2016
Inom 1 år	183 001	357 420
2-5 år	-	183 001
Senare än 5 år		

Avtalet om lokalhyra sträcker sig till 30 juni 2018 och är möjligt att förlänga till 2021.

Not 5 Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2017	2016
Utdelningar	21 439	20 942
Räntor	34	542
Realisationsresultat vid försäljning		
Nedskrivningar		
Återföring av nedskrivningar		
Summa	21 473	21 484

Noter till balansräkningen

Not 6 Materiella anläggningstillgångar

Inventarier	2017	2016
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	153 637	153 637
Inköp	-	-
Försäljning och utrangeringar	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	153 637	153 637
Ingående avskrivningar	- 153 637	- 153 637
Försäljning och utrangeringar	-	-
Årets avskrivningar	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 153 637	- 153 637
Utgående redovisat värde	-	-

Not 7 Långfristiga värdepappersinnehav

	2017	2016
Ingående värdepappersinnehav	1 052 785	1 031 842
Förvärv	21 439	20 942
Försäljningar	-	-
Utgående anskaffningsvärde	1 074 224	1 052 785
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-	-
Årets nedskrivningar	-	-
Återföringar av nedskrivningar	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-	-
Utgående redovisade värden	-	-

Specifikation av värdepapper, antal aktier

	Redovisat värde	Marknadsvärde
Oikokredit, 416,76673 parts	833 533	833 533
Oikokredit, 138,7955 parts, 27 759,31 Euro	240 690	272 965
Summa	1 074 223	1 106 498

Not 8 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2017	2016
Förutbetalda hyror	-	-
Upplupna räntetäkter	-	-
Övriga poster	71 541	20 675
Summa	71 541	20 675

Not 9 Skuld erhållna, ej nyttjade bidrag

	2017	2016
FBA	-	0
Sida/Svenska Missionsrådet	4 471 672	3 406 270
Sida	-	1 657 855
Övriga organisationer	425 745	-
Summa	4 897 417	5 064 125

Bidragen är skuldförda eftersom att de avser medel som inte är förbrukade än och som ska användas under 2018.

Not 10 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2017	2016
Semesterlöner	244 294	321 885
Upplupna Sociala Avgifter		
Övriga poster	179 420	183 059
Summa	423 714	504 945

Not 11 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Kristna Fredsrörelsens arbete löper enligt plan och det finns inga väsentliga händelser att rapportera som inträffat sedan årskiftet

För styrelsen: Stockholm 2018-03-24

Helena Johansson, ordförande

Minna Fredriksson

Henric Götefelt

Gaëlle Cornuz, suppleant
(träder in för avgången ledamot)

Anna Wikman

Christofer Sjödin, suppleant

Eva Palmqvist

Corinne Johnson

Victor Jadribo

Jacob Carlbäcker

Karl-Johan Rahm

Mariana Ljunggren

Verkställande tjänsteman:

Charlotte Sjöström Becker, Generalsekreterare

Revisorspåteckning:

Vår revisionsberättelse avseende denna årsredovisning har
avgivits den _____ 2018

Anders Slättås
Auktoriserad revisor
sor

Sten Haase
Föreningsrevi-

Revisionsberättelse

TILL ÅRSMÖTET I KRISTNA FREDSRÖRELSEN, ORG.NR 826000-8696

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Kristna Fredsrörelsen år 2017. Föreningens årsredovisning ingår på sidorna 18-34 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar. Vi tillstyrker därför att årsmötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt Den förtroendevalde revisorns ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av verksamhetsberättelsen men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen. Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den förtroendevalde revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Kristna Fredsrörelsen för år 2017. Vi tillstyrker att årsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den april 2018

Anders Slättås
Auktoriserad revisor

Sten Haase
Förtroendevald revisor

Roberto Montoya (till höger) från Kristna Fredsrörelsen tillsammans med Remigio Moreno Rueda (till vänster), medlem av den colombianska miljöorganisationen *Movimiento Ríos Vivos Antioquia*